

ΤΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ, ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΛΕΦΤΑ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΕΡΘΟΥΝ

Μπορεί από τον Μάρτη του 2020 και μετά τα περί του και άλλων δαιμονίων να έχουν αποκτήσει κάποιου είδους μονοπώλιο στη δημόσια σφαίρα δημιουργώντας την αίσθηση ότι όλα έχουν παγώσει, όμως καθόλου έτσι δεν είναι τα πράγματα. Ας πάρουμε, για παράδειγμα, το μεταναστευτικό κι ας θυμηθούμε ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης каранτίνας, οι σελίδες των εφημερίδων δεν έσταζαν μέλι μόνο για την «αποτελεσματικότητα» της ΕΛ.ΑΣ στην επιτήρηση του δημόσιου χώρου, αλλά και για το ελληνικό λιμενικό που ακολουθούσε, λέει, το δόγμα της «επιθετικής επιτήρησης» στο Αιγαίο περιορίζοντας την είσοδο μεταναστών στη χώρα. Οι αναφορές σε «ριψοκίνδυνους ελιγμούς» και επιχειρήσεις που διήρκησαν 12 και 14 ώρες¹ ήταν απαραίτητες για να καλλιεργηθεί μια εικόνα του είδους «εμείς δεν θέλουμε τους μετανάστες, οι Τούρκοι μάς τους φορτώνουν, ευτυχώς που έχουμε φοβερό και τρομερό λιμενικό και μας γλιτώνει από τις βάρκες με τους φτωχούς». Και επαναλαμβάνουμε: πρόκειται για μια εικόνα ή καλύτερα για μια διαπραγματευτική ρητορική. Γιατί στην πραγματικότητα, το ελληνικό κράτος, όπως και κάθε άλλο, φυσικά και θέλει τους μετανάστες γιατί οι τελευταίοι είναι φορείς εργατικής δύναμης κι αυτό είναι κάτι που δεν αλλάζει ανάλογα με το «μικρό φορτίο». Κι όπως μας έχει δείξει το παρελθόν με τελευταίο χαρακτηριστικό παράδειγμα τη λεγόμενη «προσφυγική κρίση» του 2015, από τη διαχείριση των μεταναστών ωφελείται ένα ολόκληρο σύμπλεγμα υλικών συμφερόντων: από τις δημοτικές αρχές, τα σώματα ασφαλείας, τις ΜΚΟ και τις ορδές των κοινωνικών επιστημόνων, μέχρι τους ξενοδόχους και τους μαγαζάτορες των τοπικών κοινωνιών. Αυτόν τον κόσμο των υλικών συμφερόντων πρέπει να έχουμε διαρκώς στο μυαλό μας όταν ερχόμαστε αντιμέτωποι με τον αντεστραμμένο κόσμο των δημο-

σιευμάτων και να ακούμε τον βρυχηθμό του ακόμα κι όταν φαίνεται να έχει λουφάξει.

Η αλήθεια είναι ότι το τελευταίο διάστημα δεν εμφανίζονται ανταποκρίσεις από τα «πληττόμενα» νησιά και τις διάφορες άλλες περιοχές της αγίας ελληνικής επαρχίας, όπου αφεντικά κάθε υποστάθμης ασκούνται στην παραδοξολογία και τη στιγμή που κραυγάζουν ότι «δεν αντέχουν άλλους μετανάστες» ζητούν ταυτόχρονα κρατικά λεφτά για να εμπλακούν στη διαχείρισή τους.² Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι έχει τελειώσει η διαπραγματεύση για την εξασφάλιση ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων που με τη σειρά του το ελληνικό κράτος θα τις διοχετεύσει σε κάθε αρμόδιο μηχανισμό για να συνεχίσει να λειτουργεί το πλέγμα των υλικών σχέσεων. Για την ακρίβεια, όπως μάθαμε τον περασμένο Ιούλιο, «θα διατεθούν 22,7 δις. ευρώ για τη διαχείριση των συνόρων και την μετανάστευση στα πλαίσια του επόμενου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ (2021-2027)».³ Το ποσό αυτό είναι υπερδιπλάσιο των 10 δις που έδωσε η ΕΕ κατά την περίοδο 2014-2020, οπότε αν για την επόμενη εξαετία η ΕΕ (δηλαδή, κατά βάση, η Γερμανία) εξακολουθήσει να χρηματοδοτεί κατά τα προβλεπόμενα τη διαχείριση των μεταναστών από τα επιμέρους κράτη μέλη, το ελληνικό κράτος έχει να διεκδικήσει ακόμα μεγαλύτερο κομμάτι από την πίτα. Οι γκρίνιες, τα παράπονα και τα πλακώματα περί «επαναπροωθήσεων» κι «επιχειρήσεων αποτροπής», λοιπόν, δεν αποτελούν παρά κρίκους στην αλυσίδα διαπραγματεύσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων κρατών. Για να το πούμε αλλιώς, η κρατική αφήγηση περί του τι γίνεται στο Αιγαίο εδώ κι ενάμιση χρόνο μπορεί να προκαλέσει βραχυκύκλωμα σε όποιον δεν σταθεί απέναντί της με την απαραίτητη καχυποψία. Κι όταν λέμε «κρατική αφήγηση», εννοούμε τόσο τη δεξιά

όσο και την αριστερή εκδοχή της. Τα περί του πόσο βασανισμένο είναι το ελληνικό λιμενικό και του πόσο κακοί είναι οι Τούρκοι που μας στέλνουν τους μετανάστες κι οι Γερμανοί που δεν μας στέλνουν τα λεφτά, έρχονται και κουμπώνουν με τη συριζοκριτική στις βιαιότητες των λιμενόματσων.⁴

Και κάπως έτσι, το τελευταίο διάστημα, και ειδικά μετά την περίφημη επικράτηση των Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν, η γνωστή εικόνα που περιγράψαμε παραπάνω συνεχίζει να παρελαύνει στις εφημερίδες. Για άλλη μια φορά, λοιπόν, το χιλιοπαιγμένο μοτίβο: και καλά ούτε το ελληνικό κράτος ούτε η ΕΕ θέλουν τους μετανάστες και κάνουν τον σταυρό τους μην τυχόν και οι Ταλιμπάν ανοίξουν τις μεταναστευτικές στρόφιγγες, το ελληνικό κράτος ζητάει λεφτά από την ΕΕ (δηλαδή, από τη Γερμανία), η ΕΕ δηλώνει συγκλονισμένη από τις βαρβαρότητες των λιμενόματσων στο Αιγαίο και απειλεί να μη δώσει φράγκο αν δεν μαζευτούν οι φύλακες της Μεσογείου, ο έλληνας υπουργός Μετανάστευσης κατηγορεί την Τουρκία που «αποτυγχάνει να δράσει εναντίον των εγκληματικών συμμοριών»⁵ αφήνοντας να αλωνίζουν στο Αιγαίο μας. Κι από κοντά η εγχώρια αριστερά, μαζί με ευρωπαίους δημοσιογράφους και ΜΚΟ, να κάνουν ότι κόπτονται για τα ζόρια των μεταναστών και να φτιάχνουν καταγγελτικά βιντεάκια που «αποκαλύπτουν την αλήθεια» για τη δράση των λιμενικών.

Αυτά σε μια πρώτη ανάγνωση. Γιατί σε μια δεύτερη, θα βρούμε τον κύριο Μηταράκη να συναντιέται ντάλα καλοκαίρι με τον γερμανό υπουργό Εσωτερικών Χορστ Ζέεχόφερ και θέμα της συζήτησής τους να αποτελεί «όλο το φάσμα του προσφυγικού, κυρίως η συνεργασία στη διαχείριση της μετανάστευσης και των διαδικασιών ασύλου».⁶ Οι φανατικοί αναγνώστες του περιοδικού γνωρίζουν

«Αρνούμαστε κατηγορηματικά τους ισχυρισμούς περί επαναπροωθήσεων. (...) Η Ευρώπη παραμένει στόχος κυκλωμάτων λαθροδιακινητών που εκμεταλλεύονται ανθρώπους οι οποίοι επιθυμούν να εισέλθουν παράνομα στην Ε.Ε. Δεν ζητάμε συγγνώμη για τη συνεχή προσήλωσή μας στο να διαλύσουμε αυτά τα δίκτυα εμπορίας ανθρώπων και να προστατεύσουμε τα ευρωπαϊκά σύνορα». Εντάξει, κύριε Μηταράκη. Καλά κάνετε και δεν ζητάτε συγγνώμη από τους εγχώριους και ευρωπαίους συριζοεπικριτές σας, αλλά δεν μας λέτε κιόλας τι κανονίσματα κάνετε για το πώς θα ζουν και θα δουλεύουν οι μετανάστες που θα πατάνε το πόδι τους στην ωραία μας χώρα;

Ο γερμανός υπουργός Εσωτερικών κι ο κύριος Pro Asyl. Μα, τι να λένε άραγε; Σίγουρα για την «αξία της ανθρώπινης ζωής»...

ότι ο Ζέεχόφερ είναι αυτό που λέμε «παλιά καρβάνα», μιας και ήταν και το 2015 επικεφαλής του γερμανικού υπουργείου Εσωτερικών και διαχειρίστηκε την είσοδο ενός εκατομμυρίου μεταναστών στη γερμανική επικράτεια υπό το σύνθημα «Το να είσαι πρόσφυγας δεν είναι επάγγελμα». ⁷ Οπότε, οι αναγνώστες μας ίσως να έχουν δίκιο αν αναρωτιούνται «ρε, τι διάολο κουβέντιαζαν αυτοί». Εμείς από τη μεριά μας, δεν ξέρουμε πόσο σημαντική ήταν η συζήτηση αυτή που έγινε στο Βερολίνο τον Ιούλιο που μας πέρασε ούτε αν θα έχει άμεσα και ορατά αποτελέσματα, όμως και μόνο που έγινε δείχνει ότι το ελληνικό κράτος συμμετέχει σε μια εξελισσόμενη διαπραγμάτευση που αφορά τους όρους με τους οποίους θα ζουν και θα δουλεύουν οι μετανάστες που θα έρχονται στην Ευρώπη. Ξαν να λέμε, τη στιγμή που στον δημόσιο λόγο φαίνεται να κυριαρχεί κάποιου είδους αριστεροδεξιά κλωτσοπατινάδα τάχα για την υπεράσπιση ή καταγγελία των τακτικών του λιμενικού, μάλλον έχουν μπει στο τραπέζι θέματα όπως η με κάποιον τρόπο αναθεώρηση της Συνθήκης Δουβλίνο II που κοντεύει να κλείσει εικοσαετία πια. Αλλιώς γιατί άραγε γνωστές ΜΚΟ όπως η Pro Asyl να εκφράζουν την «αγωνία» τους για τη διαδικασία ασύλου; Μην τυχόν και καταπατηθούν τα δικαιώματα των μεταναστών; Ο επικεφαλής της Pro Asyl, Günter Burkhardt, που δουλεύει εδώ και δεκαετίες για το γερμανικό κράτος και ξέρει ότι όταν λέει «οι άνθρωποι» εννοεί «οι εργάτες», είναι κατατοπιστικός: «Οι άνθρωποι παρκάρονται σε μια διοικητική no-man's-land. Τα κράτη της ΕΕ πρέπει να αλλάξουν τις διαδικασίες ασύλου, ούτως ώστε οι πρόσφυγες να μπορούν να μετακινούνται εκεί όπου υπάρχει δουλειά». ⁸ Απλά και κοφτά ο κύριος Pro Asyl μάς εξηγεί ότι οι μετα-

νάστες υπάρχουν για να δουλεύουν, οπότε πρέπει να πηγαίνουν «εκεί όπου υπάρχει δουλειά». Στα εργοστάσια, στα χωράφια, στα μαγαζιά, στα σπίτια· όπου τέλος πάντων έχει ανάγκη ο γερμανικός καπιταλισμός.

Κι ενώ όπως όλα δείχνουν, τα κράτη της ΕΕ εν μέσω παγκόσμιας οικονομικής κρίσης αναζητούν καινούριες συμφωνίες που θα ρυθμίζουν την εργασία και γενικά τη ζωή των μεταναστών, εμείς καλούμαστε να τοποθετηθούμε γύρω από το αν το ελληνικό λιμενικό νοιάζεται λίγο ή πολύ για την ανθρώπινη ζωή. Ρε, πού έχουμε μπλέξει.

1. Γιάννης Σουλιώτης, «Η επιτήρηση σφράγισε το Αιγαίο», *Καθημερινή*, 6/5/2020.
2. Περισσότερα για την εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών στη διαχείριση των μεταναστών βλ., στην προσούρα *Ο ρατσισμός ως υλικό συμφέρον. Διδάγματα από την πρόσφατη «προσφυγική κρίση»*, *Autonomie Antifa*, Γενάρης 2020.
3. «Προσφυγική κρίση και ΕΕ: στοιχεία και αριθμοί», *europarl.europa.eu*, 25/7/2021.
4. Βλ., σχετικά το άρθρο του Δημήτρη Αγγελίδη «Μασκοφόροι του Λιμενικού εγκληματούν με άνωθεν εντολές», *Εφημερίδα των Συντακτών*, 7/10/2021.
5. «Πυρά» της Ελλάδας στην Τουρκία για το μεταναστευτικό – Δύσκολη επιχείρηση διάσωσης στο Αιγαίο», *in.gr*, 23/7/2021.
6. «Μέτωπο» Ελλάδας-Γερμανίας κατά Αφγανιστάν ενώ επελευθύνουν οι Ταλιμπάν», *skai.gr*, 22/7/2021.
7. Βλ., σχετικά «Το να είσαι πρόσφυγας δεν είναι επάγγελμα». Το ταξίδι της εργατικής δύναμης από τον Ευφράτη στον Ρήνο», *antifa #62*, Οκτώβρης 2018.
8. Nina von Hardenberg, «Tausend Migranten kommen auf eigene Faust» («Χιλιάδες μετανάστες έρχονται με δική τους πρωτοβουλία»), *Süddeutsche Zeitung*, 29/9/2021.

στην ιατρική πράξη. Έρευνα και πειραματισμός με αντικείμενο τον άνθρωπο!»

02/09 Πεθαίνει ο Μίκης Θεοδωράκης ο οποίος αποτελούσε το μέγα μυστήριο της παιδικής ηλικίας οποιουδήποτε μεγάλωσε στη δεκαετία του '80. Γιατί έχει το ίδιο όνομα με τον Μίκυ Μάους αυτός ο παράξενος; Πώς ακριβώς γράφεται το «Μίκης»; Γιατί τον λένε Μίκη τον λαϊκό αγωνιστή, δεν του άρεσε το Μιχάλης; Πώς γίνεται να λένε ότι έχει ωραία φωνή η Φαραντούρη; Γίνεται κάποιος να το κλείσει το ρημάδι; Μετά ανακάλυπτε κανείς τους Πινκ Φλόιντ και τα μυστηριώδη ερωτήματα απλά έπαυαν να τον απασχολούν. Είναι μάλλον γι' αυτό που παραμένουν αναπάντητα έως σήμερα.

05/09 Οι επιστήμονες αποφάνθηκαν: Ο υπερπληθυσμός, η αυξημένη κινητικότητα των ανθρώπων στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και οι οικολογικές αλλαγές αποτελούν το ευνοϊκό τοπίο για την υπερμετάδοση νέων ιών, όπως ο κορονοϊός. Εμάς τώρα, αν μας έρχεται στο μυαλό ότι όλα τα παραπάνω λύνονται με έναν παγκόσμιο πόλεμο όπου τα πάντα θα γίνουν ίσιωμα, θα μας πείτε υπερβολικούς;;

12/09 Η τεχνολογία κάνει για άλλη μια φορά πιο εύκολη τη ζωή μας. Επισκεπτήριο μέσω skype στις φυλακές της χώρας με πρώτη αυτήν των Γρεβενών και λύθηκε το πρόβλημα για τους κρατούμενους, επειδή λόγω των λόκνταουν τα επισκεπτήρια και οι άδειες είχαν απαγορευτεί. Εμείς οι «απέξω», σκεφτόμαστε πόσες πολλές ομοιότητες έχει πλέον η ζωή μας με αυτή των φυλακισμένων.

19/09 Οι λιγνίτες μπορούν να αξιοποιηθούν ως λίπασμα ή εδαφοβελτιωτικό, αποκτώντας και θετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα όταν θα σταματήσουν το 2028 να χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενέργειας από την ΔΕΗ. Μάλιστα υπάρχει μεγάλη ζήτηση από τη Σαουδική Αραβία και χώρες της Μέσης Ανατολής. Η μόνη ανησυχία είναι το αν θα πάρει χρηματοδότηση το ελληνικό κράτος από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Και το αν θα υπάρχει Ε.Ε. μέχρι τότε...

26/09 Οι ελληνικές τράπεζες είναι εξαιρετικά ευάλωτες στις φυσικές καταστροφές. Μην ανησυχείτε. Δεν κινδυνεύουν τα κτήρια τους, αλλά τα δάνεια που δίνουν σε επιχειρήσεις που μπορεί να πληγούν από καταιγίδες, πυρκαγιές ή σεισμούς, κτλ. Η λύση; Πράσινες επενδύσεις χωρίς υψηλό κλιματικό ρίσκο, αλλιώς δάνεια τέλος.

03/10 Με το «σύνδρομο της Κίνας» μάς λένε οι αναλυτές ότι πλήττεται το σύνολο της εφοδιαστικής αλυσίδας, προκαλώντας κύμα ανατιμήσεων σε όλους τους κλάδους παραγωγής και εμπορίου. Συνεχίζονται έτσι οι διακρατικοί ανταγωνισμοί και ο εμπορικός πόλεμος, χωρίς πλέον το προκάλυμμα του κορονοϊού.

10/10 Το πολωνικό κράτος αποφάσισε ότι κατά περιπτώσεις, το δίκαιο της Ε.Ε. δεν θα είναι πιο ισχυρό από το δικό του, ανοίγοντας έτσι τη συζήτηση για το πώς θα πρέπει να αντιμετωπίζονται τέτοιες συμπεριφορές από τα κράτη-μέλη, με τελικό διακύβευμα τα χρήματα που τους δίνει η Ε.Ε ή ακόμα και την αποχώρησή τους από την Ένωση.